

Ekonomski i socijalni prava

Radeći zajedno sa vlastima i civilnim društvom, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini nastoji zaštiti, promovirati i unapređivati ekonomski, socijalni, kulturni i politički prava svih koji žive u Bosni i Hercegovini, s posebnom pažnjom posvećenom ugroženim i marginaliziranim grupama.

Ostvarivanje prava na socijalnu pomoć, adekvatno stanovanje i efikasnu socijalnu zaštitu je kamen temeljac svih modernih društava. U Bosni i Hercegovini, gdje veliki dio stanovništva živi u siromaštu, ova pitanja su još od veće važnosti. Misija se fokusira na prepoznavanje dobrih praksi i stvaranje optimalnih uslova za sve kako bi mogli uživati u svojim pravima.

U ovoj oblasti, Misija radi na sljedećim pitanjima:

- Uključivanje perspektive ljudskih prava u ekonomski i socijalni razvoj u BiH
- Pružanje podrške nadležnim vlastima pri utvrđivanju i rješavanju pitanja koja se tiču ljudskih prava, pomažući im da izvršavaju svoj mandat na način koji poštuje ljudska prava.

Samim tim Misija pomaže progresivno ostvarenje međunarodnih standarda u oblasti ekonomskih i socijalnih prava.

- Radi na identifikaciji strukturalnih pitanja koja bi, ako se riješe, dovela do ostvarivanja tih prava za sve osobe - uključujući i za najugroženije u društvu.
- Zalaže se za unapređenje rada organizacija civilnog društva, međunarodnih agencija i donatora koji su uključeni u ekonomski i socijalni razvoj.
- Radi na osnaživanju pojedinaca koji pripadaju ranjivim skupinama sa ciljem

podizanja znanja koja su im potrebna za zastupanje njihovih prava.

Misija se zalaže za reformu sektora socijalne zaštite, posebno u identificiranju raskoraka između statusa i stvarnih potreba najugroženijih.

S tim u vezi, Misija pomaže u izgradnji kapaciteta institucija socijalne skrbi i podržava razvoj sveobuhvatne državne stambene strategije, uključujući socijalnu stambenu politiku.

Iako postoje značajni napor i na svim nivoima za promicanje ekonomskog i društvenog razvoja, ne postoji niti jedna vladina agencija odgovorna za praćenje usklađenosti razvoja s ljudskim pravima. S obzirom na jedinstveno prisustvo na terenu i iskustvo u radu sa građanima i institucijama širom BiH, Misija je u dobroj poziciji da se bavi aspektima ekonomskog i društvenog razvoja u pogledu ljudskih prava te igra značajnu ulogu kada je u pitanju praćenje i intervencija u ovoj oblasti. U tom smislu, Misija nastavlja koordinirati i nadograđivati napore drugih međunarodnih i lokalnih organizacija angažiranih u ovoj sferi.

Socijalna zaštita

Skoro polovica stanovništva BiH živi na ili ispod granice siromaštva. Štaviše, mnogi od ovih ljudi su socijalno isključeni i žive na marginama društva. Kao odgovor na isključenost i siromaštvo, Misija radi na jačanju sposobnosti institucija BiH da pruže socijalnu zaštitu

u cijeloj zemlji. Misija prati zakonodavni okvir i prakse u socijalnoj zaštiti u entitetima i zalaže se za reforme u skladu s međunarodnim standardima.

Kako bi se osigurao jednak pristup socijalnoj zaštiti svim ugroženim ljudima, Misija podržava razvoj nekoliko instrumenata (metodologije, upitnika i podzakonskih akata) za provođenje mapiranja potreba u oblasti socijalne zaštite. Očekuje se da će to dovesti do značajne promjene u kreiranju politika koja će preći sa pristupa koji se zasniva na statusu i na pristup koji se temelji na potrebama.

Uz posebnu pažnju koja se posvećuje centrima za socijalnu zaštitu, Misija provodi aktivnosti usmjerenе na izgradnju kapaciteta lokalnih vlasti, na način da mogu da odgovore na zahtjeve za ostvarivanje osnovnih prava socijalne zaštite na efikasan i ravnomjeran način. Obuke koje smo sprovedli u prethodnom periodu bile su fokusirane na ljudska prava i suzbijanje

diskriminacije, strateško planiranje i zagovaranje, dostizanje i procjenu potreba, koordinaciju i umrežavanje, te jačanje kapaciteta nevladinih organizacija da zahtijevaju i brane osnovna ljudska prava. Nadalje, Misija cijeni vrijednost jačanja novoosnovane Unije socijalnih radnika i profesionalaca za socijalni rad BiH, kao i kantonalnih i regionalnih udruženja za socijalni rad.

Socijalno stanovanje

Iako postoje uspješne priče vezane za povrat imovine, još uvijek postoje ozbiljna stambena pitanja koja nisu riješena, jer značajan dio stanovništva traži pomoći u obezbjeđenju adekvatnog smještaja. Međutim, takva pomoći često nije dostupna onima kojima je najpotrebnija, naprimjer, izbjeglicama, raseljenim licima, porodicama samohranih roditelja, starijim osobama, ženama, djeci, mladim parovima, osobama s invaliditetom i Romima.

Budući da ne postoji zakonski mehanizam za regulisanje kriterijuma za odabir najranjivijih korisnika, ranjivi pojedinci, kao i porodice, mogu se naći u situaciji da nisu stambeno zbrinuti i da trebaju hitnu pomoći općinskim vlasti.

Misija se zalaže za razvoj sveobuhvatnog pravnog okvira za socijalno stanovanje, koji bi bio u potpunosti usklađen s međunarodnim standardima o ljudskim pravima. Misija nastavlja da podržava napore svih nivoa vlasti u razvoju zakona i politika socijalnog stanovanja, akcionih planova i opštinskih strategija. Diljem BiH, iskusni timovi OSCE-ovih terenskih ureda nastavljaju promovirati projekte socijalnog stanovanja na lokalnom nivou i time zagovaraju nediskriminatorne i transparentne procedure za dodjelu stambenih jedinica socijalnog stanovanja. I konačno, Misija promovira poboljšanu komunikaciju i saradnju među odgovornim vlastima.

Pratite Misiju OSCE-a u BiH

Misija OSCE u Bosni i Hercegovini
Fra Andjela Zvizdovića 1, UNITIC Toranj A
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina